

partii naleraq

Nuuk, Oktobarip 19-t 2017.

UKA 2017/135

Kalaallit Nunatta pigisaannik aningaaserivimmik pilersitsinerup iluaqutissartai aammalu aporfissarisinnaasaasa misissorneqarnissaanik, ilanngullugu pilersitsinerup suut piunasaqaatitariumaagai, soorlu aningaasartuutissat aammalu sulisussat pillugit Naalakkersuisut peqquneqassasut inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Anthon Frederiksen, Partii Naleraq).

Partii Naleraq sinnerlugu siunnersuuteqartoq Anthon Frederiksen siunnersuutip oqaaseqarfiginngilaataa qujaffigerusupparput siunnersuutaanut, imatullu oqaaseqarfigalugu.

Nunasiaateqariaasitoq nunasiaateqariaatsimik nutaamik (neo-colonialism) taarserneqaralaruni inuiaqatigiinnut siumut aallernerunngilaq, pissutsinilli ajorseriartitsineruinnarluni, soorlu ilisimatuup Noam Chomsky-p tamanna ersarisorujussuarmik isoralugu nassuiaassutiginiugaa. Taamaattumik nunatsinni aningaasanik piginnittut, pisuujusut suliffeqarfinnik piginnittut inissisimasut nunaqavissuutinnagit nunasiaateqariaaseq pisoq nutaamik taarserneqaannartussaavoq, soorlu pissutsit massakut taamaattut, aamma aningaasaqarnermi sectorimi.

Nuna sunaluunniit nammineertoq nammineeriartortorluunniit nunap ineriartorneranut atatillugu pisariaqartilluinnarpaa namminerisamik aningaasaqarnermik sectoreqarnissani (finance sector), tassanilu aamma aningaaseriveqarnissani.

Aningaasamut sectori ukunanga minnerpaamik imaqartarpoq:

- Aningaaserivik
- Sillimmasiisarfik
- Utoqqalinersiaqarnermi aningaasaateqarfik
- Pappilissat nalillit

Ulluinnarni inuppassuit aningaaserivik kiffartuussillaqqissoq pisariaqartippaat. Nunammi aamma ineriartornerminut aningaasalersorneqarnissaa, tassanilu inuussutissarsiutini

partii naleraq

assigiinningsorpasuarini soorlu aalisarnermi, avaqqukkuminaattuusarpoq. Pitsaanerpaamillu inuiaqatigiinnut aningaasatigut nammakkiinnginnerpaaffissaanik aqutissiuissinnaasumik aningaaserivimmik pisariaqartitsisoqarpoq.

Aningaaseriveqarnermi massakut kalaaleqaterpassuatta amerlanerungaartut misigipiluttarpat periarfissarsiornerminni qammarsuarnut aporterqattaarneqarnek, killormuuanit periarfissanik ammaassiniartoqartussaagaluarluni ammaassiniartoqarani. Assersuutigutit taasinaavara illuliornermi erniakittumik ukiorpaalunnet siaarneqarsimasumik aningaasaanik atorniarsinnaaneq pisariaqarluinnarpoq, sumi najugaqarnek qitiutippallaarnagu ilaqutariittulli akiliisinnaassuseqarnek pingaernerutillugu. Tamanna massakut illoqarfinni sisamanaannarni periarfissaavoq tamanna akuersaarneqarsinnaangilaq tassami aaqqissuussaq taamaattoq uagut akuerisimangilarput, tamatumalu kinguneraa BSU aqutigalugu aningaasalersuisarneq kisimi atuutsinneqarluni, tamannalu aaqqissuussaq ilaartuinerulik kiisalu qaavatigut angerlarsimaffimmik ukiorpassuarini akilersoriikkamiit inimut allamut nuussinnaanginneq kinguneraa, akilersukkat annaasinnaaneri pissutigalugit. Nammineq pigisamik illoqarnek inigisaqarnek nunani avannarlerni ukiuni qulikkaartuni ineriartortinneqarsimanerata kinguneraa inuit nammineq illuminnut naafferarlutik akileriikkami nalinga annertusiartortillugu allanut aningaasaliisinnaassuseqalernek, soorlu pigineqataassutinik, pappilissanik nalilinnut erniaqarnerusunut il. il.

Periarfissat tamakku nunatsinni inuillu ammaannissaat piffissanngorpoq, kinguarsarneratami kinguneraa qulaani nunat avannarliit innuttaasa atugarisaarnerulernermik periarfissaata assingisinnaasaanik atugaqalernissaraluamik kinguarsaaneq, tamannalu killiffippat eqqarsaatigalugu orniginangilaq. Taamatut siunnersuutigineqartutuut aaqqissuussinerup periarfissatsialak ammaatissavaa tassami tamanna nunani avannarlerni sulisartukkormiunut allaat ammaassinikuuvoq taamaasillunilu aamma inuiaqatigiinni akunnattumik aningaasaatillit pigisaat qaffakkiartulernikuullutik, tamannalu nunatsinni pisariaqarluinnartoq tamatta nalunginnatsigu aalajangernissaq kinguarsaqqinneqarsinnaangilaq.

Tamakkunuunatigut ineriartorneq kalaallinut apuuttariaqalerpoq kinguarsarunnaarlugu, ineriartornermimi avaqqunneqarsinnaajunnaarnikuuvoq, piffissanngorluinnarporlu namminerisatsinnik aningaaseriveqalernissarput.

partii naleraq

Tassa asu aningaasaqarnermik sectori aqutissiuunniartigu uumallu siunnersuutitsialaap tassunga alloriarneq siulleq qulakkeertussaammagu qularata tamakkiisumik siunnersuut taperserlugu ataatsimiititaliamut ingerlaqqinnissaa innersuussutigaarput.

Qujanaq

Per Rosing-Petersen